Caiz Olan ve Olmayan Tevessül

﴿التوسل المشروع والممنوع﴾

[Türkçe-Turkish-تركي]

Abdullah b. Abdulhamid el-Eseri

Yayınlarından : Guraba Yayınevi

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿التوسل المشروع والممنوع﴾

« باللغة التركية »

عبد الله بن عبد الحميد الأثري

الناشر : مكتبة الغرباء بتركيا

2009 - 1430

islamhouse.com

MEŞRU VE BİD’AT TEVESSÜL

Hamd, Alemlerin Rabbi Allah’a mahsustur. Salâtu Selâm Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’ın, Ehlinin, Sahabesinin ve de kıyamete kadar onları dost edinen herkesin üzerine olsun.

Ehli Sünnet Ve’l Cemaat alimlerinin çoğunluğu tevessülün meşruluğunda birleşmişler ve bu konuda ayetleri ve sahih hadisleri delil edinmişlerdir. Ancak tevessül kavramı bazı müslümanların zihninde kitap, sünnet ve bu ümmetin salih selefinin sunduğu biçimden farklı bir anlayışa bürünmüştür. Bu kimseler, tevessülü İslamın ruhu ve Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*’nun medoduyla çelişir bir tarzda algılayarak zayıf ve mevzu hadisleri kendilerine delil edinmişler, dahası tevessül konusaıda gelen ayetleri yanlış anlayışlarıyla uyaşacak biçimde tevil etmişlerdir.

Oysa bu kimseler, sahabe ve Tabiun’un bu kavramı nasıl anladıklarına bir bakmalıydılar. Zira bu ümmetin selefi olarak bilinen ilk dönem müslümanları, ayetleri ve hadisleri anlamada insanların anlayış olarak en üstün, doğruluk açısından en güvenilir olanlarıdır. Onlar Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*’nun şu tanıklığıyla bu ümmetin en hayırlılarıdırlar.

“İnsanların en hayırlısı çağımdakilerdir. Sonra onları izleyen çağdakiler, sonra bunların peşinden gelenler...”[1]

Allah’a ve ahiret gününe iman eden her müslüman, şeytanın amelinden olan hevâya ve şüphelere tabi olmayı bırakmalı, selef-i salih’in gittiği yola tabi olmalıdır. Bu noktadan hareketle bid’at ve heva ehlinin diline doladığı bu konuya gücümüz yettiğince ve bu birkaç satırın elverdiği ölçüde açıklama getirmeyi hedefledik. Yardım Allah’tandır.[2]

• Tevessülün Tanımı:

Vesile, sözlük anlamıyla, kendisiyle başkasına yaklaşılandır. Talebedilene yakın olmak ve ona arzuyla varmak anlamına da gelir. Diğer bir anlamı da sultanın katındaki mevki, yakınlık derecesidir.

“Şer’i istılahta ise, Allah katında yüksek bir derece elde etmek, bir fayda sağlamak veya bir zararı savmak suretiyle ihtiyaç gidermek veya dünya ve ahirette arzulanan birşeyi elde etmek için Allah’a ve Rasûlü’ne taatte bulunup salih amel işlemek suretiyle Allah’a yakın olmaktır. Allah’a tevessülde bulunmak ancak onun çizdiği sınırlar içerisinde mümkündür.

Vesile, üç esasa dayanır.

a) Kendisine tevessülde bulunulan. Bu Lütuf ve Kerem sahibi Allah’dır.
b) Tevessülde bulunan. İhtiyacının giderilmesini arzulayan kuldur.
c) Kendisiyle tevessülde bulunulan. Bu da, kendisiyle Allah’a yaklaşılan salih ameldir. [3]

• Tevessülün Fayda Sağlaması, İhtiyacın Giderilmesi İçin Gözetilmesi Gereken Şartlar:

a) Tevessülde bulunan kul salih bir mü’min olmalı, ameliyle Allah’ın vechini gözetmelidir.
b) Kendisiyle tevessülde bulunulan amel, Allah’a yakınlığı elde etmeleri için, O’nun kullarına şeriat kıldığı amellerden olmalıdır.
c) Yapılan amel meşru olmalı, Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*’nun sünnetine uygun düşmelidir. Bu amel ona birşey ekleyerek ya da ondan birşeyi eksilterek, yahut yapılması şeriatle sabit olan zaman ve yerini değiştirerek yapılmamalıdır.

Görüldüğü üzere, nasıl ki mümin olmayanların ameli Allah’a yakınlık vesilesi olmaz ise, bid’at amellerle de O’na tevessülde bulunulmaz. [4]

Tevessül Çeşitleri

1) Meşru Tevessül
2) Bid’at Tevessül[5]

1) Meşru Tevessül Ve Çeşitleri:

Meşru tevessül; söz, fiil veya inanç olarak Allah’ın sevip hoşnut olduğu vacip veya müstehap amellerle Allah’a yakın olmaktır. Çeşitleri şunlardır: [6]

---

1 Buhari.
2 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid’at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
3 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid’at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
4 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid’at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
5 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid’at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.

a) Güzel İsimleri ve Yüce Sıfatlarıyla Allah'a Tevessül:

Bunlarla tevessül en hayırlı tevessül çeşitlerinden olup, onların en yücesi ve en faydalısıdır. Bu tevessül türüne delil olarak şu ayeti verebiliriz.
"Güzel isimler Allah'ındır. Onlarla Allah'a duada bulunun" (A'raf, 7/180)
Ayetten de anlaşılacağı gibi Allah'a isimlerinden veya sıfatlarından biriyle tevessülde bulunmak Allah'ın sevip hoşnut olduğu amellerdendir. Bu nedenle Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem* bu tevessül türü ile tevessülde bulunmuştur. Bize düşen de Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'nun ashabının ve tabiûn'un dua ettiği gibi duada bulunmak, Allah'a yaklaşmaya, yakın olmaya çalışırken onları kendimize örnek almaktır. [7]

b) Salih Amelle Tevessül:

Bir müslümanın "Allahım! Sana olan imanım, Rasûlü'ne duyduğum sevgi ve inançla beni rahata erdirmeni senden dilerim" demesi bu türdendir. Kulun; namaz, oruç, cihad, Kur'an tilaveti, zikir, istiğfar, hayır işleyip haramdan sakınmak gibi salih amellerle Allah'a yakınlık aramasıdır. Buna delil olarak: *"Derler ki -Rabbimiz! İman ettik. Günahlarımızı bağışla ve bizi cehennem azabından koru..."* (Âli-İmrân, 3/16) ayetini verebiliriz. Sünnetten getirilecek delil ise mağara ashabının kıssasıdır. Bu kıssada geçmiş ümmetlerden üç kişi kötü hava koşullarında bir mağaraya sığınırlar. Derken bir kaya düşerek mağaranın girişini tıkar. Onlar da yapmış oldukları salih amellerle dua edip tevessülde bulunarak Allah'tan yardım dilerler. Allah da taşı aralayarak kurtulmalarını sağlar.[8]

c) Salih Kimselerin Dualarıyla Tevessül:

Kul dara düştüğünde kendini Allah'a karşı günahkar hissederek salih bir kimsenin duasını taleb edebilir. Ancak bu kimse itikadı düzgün, ilim ve takva sahibi bir kimse olmalıdır. Bu tevessül türüne delil olarak: *"Rabbimiz! Bizi ve imanda bizi geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla!"* (Haşr, 59/10) ayeti verilebilir. Ayrıca Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'nun: *"Mü'minin, müslüman bir kimsenin gıyabında kardeşi için yapmış olduğu dua kabul edilir"* (Müslim) hadisi de bu tevessül türüne delildir. Yine Enes b. Malik'ten rivayet edilen şu olay deliller cümlesindendir.
"Kıtlık zamanı Ömer Abbas b. Abdulmuttalib (r.a.) ile yağmur duasına çıkarak şöyle dua etti: -Allahım! Sana Peygamberimiz ile tevessülde bulunurduk sen de bize yağmur yağdırırdın. (Şimdi) Sana Peygamberimizin amcası ile tevessülde bulunuyoruz. Bize yağmur indir. Ravi der ki-Yağmur inmiştir."[9]

• Hz. Ömer'in Sözünün Anlamı:

Biz Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'den bizim için dua etmesini böylece onun duasıyla Allah'a yakın olmayı kastediyorduk. Şimdiyse O, Allahın rahmetine kavuştuğundan dolayı bizim için dua edemez. Bu nedenle bizim için dua etmesini amcasından istiyoruz.
Meşru tevessülün çeşitleri bunlardır. Bunların dışındakiler herhangi bir delile dayanmamaktadır. Meşru tevessül çeşitlerinin hükümleri farklıdır. Allah'ın isimleri ve sıfatları, iman ve tevhid ile tevessülde bulunmak vacip, salih ameller ve salih kimselerin dualarıyla tevessül ise müstehaptır. Her müslümanın zorluk anında Allah'tan korkarak, O'ndan haya ederek ve sırf O'na taatte bulunmak gayesiyle meşru tevessül çeşitleriyle Allah'a tevessülde bulunması gerekir. [10]

2) Bid'at Tevessül Ve Çeşitleri:

Allah'ın sevmediği ve hoşnut olmadığı söz, fiil ve inançlarla Allah'a yakınlık aramak bid'at tevessülün kapsamına girer. Bu tevessül çeşidi ile meşgul oluşları, bazı insanları Allah'ın göstermiş olduğu meşru tevessül şekillerinden gaflete düşürüp, onların bütün gayretlerinin boşa çıkıp hüsrana uğramalarına sebep olmuştur.

---

[6] Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
[7] Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
[8] Mütefekun Aleyh.
Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
[9] Buhari.
Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
[10] Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.

Şimdi Müslümanları uyarmak ve İslam'ın bu konudaki gerçeğini ortaya koymak üzere bid'at tevessülün bazı türlerini açıklamaya çalışalım. [11]

a) Allah'a Bir Kimsenin Hatırı Veya Makamı-Mevkii İle Tevessül:

Bid'at tevessül türlerinden birisi Allah'tan bir kimsenin hatırı, makamı-mevkii ile istekte bulunmaktır. *"Allahım! Peygamberinin veya kulun filancanın yüzüsuyu hürmetine senden isterim"* demek böyledir. Böyle bir tevessül anlayışı İslam dininde yoktur. Allahu Teâlâ'nın *"Kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık"* (Enâm: 6/38) dediği Kur'an'da, veya Ebu Hüreyre'nin "Allah Rasulu bize tuvalete girmek dahil herşeyi öğretti"[12] diyerek kapsamını ortaya koyduğu sünnette bu tür tevessüle delil yoktur. Aynı şekilde sahabenin yaşantısında da bu türden örneklere rastlamak mümkün değildir. İslamın emrettiği, Allah'a güzel isimleri ve yüce sıfatlarıyla tevessülde bulunmaktır. Bu bid'at tevessül türünde şayet kişi Allah'ın sultanlar, krallar gibi aracılara ihtiyacı olduğu şeklinde bir inanca sahip olursa bu onu büyük şirk'e sokar. Çünkü bu yaratıcıyı yaratılana benzetmektir. Bu çok kötü bir kıyastır. Oysa Allah Subhanehu ve Teâlâ yarattıklarına kıyas edilemez. Allah'ın bir kulundan hoşnut olması için aracı gerekmez. Bir kuluna gazap ettiğinde de hiçbir aracı fayda vermez. Melek, peygamber ya da her ne olursa olsun hiçbir mahluk Allah'a kıyas edilemez. Yaratılan herşey yaratana muhtaçtır. Yaratan ise ne aracıya ne de herhangi bir yaratılmışa muhtaç değildir.
"*Onlar, Allah'tan başka, kendilerine göklerde ve yerde olan rızıktan hiç bir şey veremeyen ve buna asla güçleri yetmeyen şeylere ibadet ediyorlar. İşte böylece siz de Allah'a birtakım benzerler icat etmeyin. Çünkü Allah her şeyi bilir. Halbuki siz bilmezsiniz."* (Nahl, 16/73-74)
İşte bu nedenle sahabe, vefatından sonra Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem* ile tevessül etmeyi bırakıp dua etmesi için amcası Abbas'a yönelmiştir. Bu, onların Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'nun sağlığında *"Allahım! Peygamberinin yüzüsuyu hürmetine bize yağmur indir"* dediklerini, O vefat ettikten sonra ise *"Rasulullah'ın amcısı Abbas'ın hürmetine"* demeye başladıklarını göstermez. Bu tür bid'at duaların ne Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in sünnetinde ne de Allah'ın kitabında bir yeri olmadığını iyi bildikleri için böyle bir şeye başvurmamışlardır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in vefatından sonra, bir kimsenin hatırıyla tevessül caiz olsaydı onun hatırıyla tevessül öncelik kazanırdı. Bu tür tevessül Mekke müşriklerinin şirkiyle benzeşmektedir.
"Onlara ancak bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye tapıyoruz" (Zümer, 39/3)
Makamı-mevkii ne olursa olsun bir yaratılmış ile herhangi bir fayda sağlamak veya bir zararı başından savmak için güç yetirir olduğuna inanarak tevessülde bulunmak büyük şirktir. Allah korusun insanı dinden çıkarır. [13]

b) Ölmüş Evliya Ve Salihlere Seslenmek, Onlardan Yardım Dilemek, Adaklar Adamak:

Salih kimselere seslenerek, onları çağırmak, onlara adak adamak gibi fiiller Allah'ın dininden değildir. Bunlar tevhidi ortadan kaldıran, büyük şirk kapsamına giren fiillerdir. Bir kimsenin "Ey Seyyidim filan, ey şeyhim falan!... Elimden tut, şu hacetimi gider" türünden sözler sarfetmesi bu türün kapsamındandır. Ölmüş kimselere adak adamak da meşru bir tevessül türü değildir. Bir kimsenin "Ey efendim filan! Allah beni rızıklandırırsa... şu dileğim yerine gelirse... senin için şunları yapacağım, kurban keseceğim" vb. sözleri bu bağlamdadır. Bunların tümü ibadet türü olan dua ve adağı Allah'tan başkasına sarfetmektir ki İslam dini bu gibi şeylerden uzaktır.
"Ekinlerinden, hayvanlarından Allah'a pay ayırıp dediler ki -Bu Allah'ın (iddialarına göre) bu da ortak koştuklarımızındır. Ortak koştukları için olanlardan Allah'a pay düşmez. Allah için ayırdıklarından ise ortak koştuklarına da aktarırlar. Ne kadar kötü hüküm veriyorlar." (Enâm, 6/136)
Allah'tan başkasına yönelmek, onlara duada bulunmak, onlar için türbeler yapıp içinde mum yakmak -ki günümüzde birçok cahil kimse bunları İslâm adına yapmaktadır.- ne peygamberimizin ne de Selefi Salih'in yapmadığı İslama zıt davranış biçimleridir. Çünkü onlar dua'nın sadece Allah'a edilmesi gerektiğine inanan kimselerdi. Şu ayetle emrolundukları gibi;
"Kullarım sana benden sorarlarsa bilsinler ki ben yakınım. Dua ettiğinde bana dua edene karşılık veririm. Öyleyse çağrıma karşılık versinler ve bana iman etsinler ki doğru yolu bulurlar." (Bakara, 2/186)
Ve Muvahhidlerin İmamı Sallallahu aleyhi vesellem de onlara şunu öğretmiştir:
"Dua, ibadettir."[14]
Dua ibadet iken nasıl olur da Allah'a mahsus bir ibadet biçimi O'ndan başkasına sarfedilebilir?...

---

11 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
12 Müslim.
13 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.
14 Tirmizî.

"Eğer onları çağırırsanız, sizin çağırmanızı işitmezler. Faraza işitseler bile size cevap veremezler. Kıyamet günü de sizin (onları Allah'a) ortak koşmanızı reddederler. (Bu gerçeği) sana, herşeyden haberi olan (Allah'tan) başka hiç kimse haber veremez." (Fatır, 35/14)
Bil ki, bu amellerin bütünü tevhidle, peygamberlerin gönderiliş amacı ile çelişmektedir. Peygamberler, Allah'tan başkasına ibadeti ortadan kaldırıp, ibadeti yalnızca bir olan Allah'a yöneltmek için gönderilmişlerdir. Yine peygamberler, Allah'ın amelleri kabulü için şu iki şartın yerine gelmesi gerektiğini beyan etmişlerdir. Bu şartlar:
1) Amelin salih olması
2) Allah'ın şeriatine uygun olmasıdır.
Allah şirkten başka herşeyi bağışlar.
"Şüphesiz Allah, şirkten başka herşeyi dilediği kimsede bağışlar. Allah'a şirk koşan kimse büyük bir iftirada bulunmuştur." (Nisa, 4/48) [15]

c) Velilerin Ruhlarına Kurban Kesmek Ve Kabirleri Etrafında Ta'zimde Bulunmak:

Günümüzde cahillerin yaptığı işlerden bazıları, velilerin türbeleri önünde kurban kesmek, belirli zamanlarda etrafında toplanıp ta'zimde bulunmak, şifa umuduyla hastaları onlara taşımak, oralarda geceleyip ölmüş olan velilerden şefaat istemek, onlara seslenip dua talep etmek, onlardan meded ummak gibi şeylerdir. Bunların tümü Allah'ın şeriatinde bulunmayan cahiliyye işi sapıkça bid'atlerdir. Allah'a, ibadette başkalarını ortak koşmaktır. Allah, bu tür şirklerden kullarını sakındırmıştır.
"Allah'a ibadet edin. Ona hiçbir şeyi ortak koşmayın" (Nisa, 4/36)
"Bile bile Allah'a eşler koşmayın" (Bakara, 2/22)
Bu işleri yapanla, yapılmasına rıza gösteren hüküm açısından aynı konumdadır. Bu hüküm şirktir, iman ettikten sonra küfre sapmaktır. Allah cümlemizi bundan korusun...
Şaşırtıcı bir gerçektir ki, bu tür bid'at tevessüllere başvuran kimseler meşru tevessül çeşitlerini kullanmak yönünden pek zayıftırlar. Kur'an ve sünnet kaynaklı meşru tevessül çeşitlerini bırakıp kendi uydurdukları dualar ve bid'at tevessül çeşitleriyle Allah'a yakın olmayı ummaktadırlar. Oysa Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'nun ve ashabının uygulamaları bu konuda en hayırlı ve en faydalı olanıdır.
"Hayırlı olanı daha aşağısıyla mı değişiyorsunuz" (Bakara, 2/61)
İnkar edilmeleri din'de asıl olan, iftira yolu ile ona eklenmeye yeltenilen bu gibi bid'atleri ilk defa reddeden biz değiliz. Bilakis bu, Sahabe, Tabiûn ve Dört İmam ile kıyamete kadar onlara uyan kimselerin yoludur. [16]

Müslümanların Tevessül Konusunda Yanlışa Düşme Nedenleri

1) En önemli sebep taklittir. Taklit, bir kimsenin herhangi bir delile dayandırmadığı bir görüşünü, kabullenmektir. Bu, şer'i açıdan yanlış bir tutumdur ve yasaktır. Mukallid, delilini bilmeden taklit ettiği kimsenin görüşünü aksi sabit olsa da bağnazca savunan kimsedir. Allah bir çok ayette bu tutumdan sakındırmıştır.
"Onlara -Haydi, Allah'ın indirdiğine ve Rasule gelin, dendiğinde derler ki- babalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyler bize yeter. Ya babaları birşey bilmeyen, doğru yola ermemiş kimseler idiyse?..." (Maide, 5/104)
Selef alimleri ve müçtehid imamlar aynı şekilde taklitten sakındırmışlardır. Zira taklit, çekişme, zayıflık ve saflarda bölünme sebebidir. Bu nedenle bütün meselelerde tek bir kişiyi taklit eden bir sahabiye rastlamak mümkün değildir. Dört İmâm da görüşlerinde bağnaz bir tutum içerisine girmeyip kendilerine Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'nun sahih bir hadisi ulaştığında derhal görüşlerini terketmişlerdir. Ayrıca kullandıkları delilleri bilmeksizin kendilerini taklit etmekten başkalarını sakındırmışlar, şu ayetin manasını hakkıyla anlamış olduklarını ortaya koymuşlardır.
"Size indirilene uyun. Ondan başkasını dost edinip de uymayın. Ne kadar da az öğüt alıyorsunuz!..." (Araf, 7/3)
2) Bir konuyu değerlendirirken ayet ve hadislerin bir kısmını alıp bir kısmını almamak. Bununla beraber, delil edindikleri ayet ve hadisler de, halbuki ne onların ispat etmek istediklerine delil olabilir, ne de görüşlerini destekler mahiyettedir. Ancak kesin olan şu ki; onlar nasların delalet ettiği doğru tefsiri bilmiyorlar, ya da onları delalet ettiğinden çok uzak anlamlara tevil ediyorlar. Şu ayette olduğu gibi.
"Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve ona doğru vesile arayın" (Maide, 5/35)
Bu ayette *"vesile"* den murad, taat ve hoşnut olduğu amellerle Allah'a yakın olmaktır. Müfessirler arasında bu konuda ihtilaf yoktur. Oysa bazı kimseler bu ayeti Allah'tan başkasından meded ummaya delil getirmektedirler. Bu, Allah'ın kelamını tahrif etmektir. Allah'ın emrettiği vesile, müfessirlerin ittifak ettiği gibi salih ameller vasıtasıyla Allah'a yakın olma talebidir.

---

15 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.

16 Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.

Yine hadislerden ise bazı kimselerin bahsi geçen Yağmur Duası hadisinde Hz. Ömer'in Hz. Abbas'la yaptığı tevessülü, Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'na yakınlığı nedeniyle zatiyle yapmış bir tevessül olarak değerlendirmeleri buna örnektir. Peki o zaman, Hz. Muaviye'nin ve diğer müslümanların Yezid b. Esved el Cüreşî ile yaptıkları tevessüle ne buyrulur?... Cureşi dua eder etmez yağmur yağmaya başlamıştır. Bu konuya örnek olarak Âmâ hadisini de verebiliriz. Âmânın biri Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'na gelerek

"Bana afiyet vermesi için Allah'a dua et" der. Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem* ona

"Dilersen dua ederim. Dilersen sabredersin. Bu senin için daha hayırlıdır" der. Âmâ da

"dua et" diye ısrarını bildirir. Bunun üzerine Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem* ona güzel bir şekilde abdest alıp şu duayı söylemesini emreder.

"Allahım sana peygamberin rahmet peygamberi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ile yöneliyorum. Ey Muhammed! Hacetimin giderilmesi için seninle Rabbime yöneliyorum. Allahım! Benim hakkımda onu şefaatçi kıl!" Adam denileni yapar ve gözleri açılır. Hadiste görüldüğü gibi Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'ndan dua talebi vardır. Aynı zamanda Allah'ın peygamberinin duasını kabulü için âmâ da dua etmekte *"Allahım! Benim hakkımda onu şefaatçı kıl"* demektedir.

3) Aslı astarı olmayan hatta bazan dinin asıllarıyla çelişen uydurma hadislerle ve Allah Rasulu *sallallahu aleyhi ve sellem*'na nisbeti kesinlik kazanmamış zayıf hadislerle amel etmek. Örnek olması hasebiyle bunlardan birkaçını zikredelim.

- *"Makamımla tevessülde bulunun. Şüphesiz Allah katında makamım büyüktür"* Bu hadis uydurmadır, batıldır.
- *"Adem günah işleyince dedi ki -Ya Rab! Muhammed'in hakkı için senden beni bağışlamanı dilerim. Bunun üzerine Allah Teâlâ*

-Ey Âdem! Henüz yaratmadığım halde Muhammed'i nasıl biliyorsun? diye sordu. Âdem

-Ya Rab! Beni elinle yaratıp bana ruhundan üfleyince başımı kaldırdım ve arşın direkleri üzerinde şu yazıyı gördüm: La ilahe İllallah Muhammedur Rasulullah. Bildim ki Sen adının yanına ancak en sevdiğin kimsenin adını yazarsın Allah da şöyle buyurdu

-Seni bağışladım Muhammed olmasaydı seni yaratmazdım."

İmam Zehebi *"Mizan"* adlı eserinde der ki Bu haber batıldır, uydurmadır.

-*"Her kim evinden namaza çıkıp -Allahım! Senden isteyenler hakkı için bu yürüyüşüm hakkı için senden isterim, derse dileği kabul olur."*

Bu hadis zayıftır. İbn Teymiyye ve Zehebi bu hadisi zayıf görmüşlerdir. [17]

• Son Olarak:

Muvahhid bir kula düşen, kişiyi büyük şirke, küçük şirke veya haram olan bir bid'ate düşüren bid'at tevessül türlerinden sakınmaktır. Zira bu, duada haddi aşmaktır ve duanın karşılıksız kalmasını gerektirir. Çünkü Allah azze ve celle ancak şer'i ölçüler içerisindeki duaları kabul eder. Ayrıca mü'min kul, dualarını Kur'an ve Sünnet'ten seçmeye özen göstermelidir. Zira bu, kabul edilme açısından daha güvenilirdir ve de kişiye sevap kazandırır.

Allahım! Güzel isimlerin, yüce sıfatların; sana olan imanımız, Rasuluna duyduğumuz sevgi ve sünnetine olan bağlılığımız; ancak senin vechini gözettiğimiz salih amellerimiz ve içimizden salih kimselerin duasıyla sana yakınlık umar; bizleri yolunda çaba gösteren, yoluna çağıran Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'inin sünnetine bağlı, haktan ayrılmayan muvahhid kimseler kılmanı, bizi düşmanlarımıza galip getirip aziz Dinin İslâm'ı yüceltmeyi bizlere nasip etmeni Senden dileriz. [18]

---

[17] Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.

[18] Abdullah Yolcu, Meşru ve Bid'at Tevessül, Guraba Yayınları El Broşürleri.